

Rodiče a letní tábory 2019

Pracovní report z šetření České rady dětí a mládeže **Rodiče a letní tábory 2019**

Analytické centrum ČRDM ve spolupráci s KANTAR CZ

Zpracovali: Mgr. Jan Husák, Mgr. Nela Andresová

Sběr dat a konzultace: pracovníci společnosti KANTAR CZ

Grafické zpracování: Ing. Marek Krajčí

Obsah

Úvod	3
Základní zjištění z šetření „Rodiče a letní tábory 2019“	4
Metodologie	5
Výběr respondentů.....	5
Jezdí děti na tábory?.....	7
Jaký tábor a na jak dlouho?	10
Spokojenost dětí s posledním táborem v roce 2018.....	12
Výběr letního tábora	14
Aspekty důležité pro výběr tábora u rodičů	15
Pořadatelé tábora.....	18
Komunikace organizátorů tábora s rodiči a veřejností.....	19

Úvod

Česká rada dětí a mládeže je zastřešující organizací složenou z organizací dětí a mládeže a organizací s dětmi a mládeží pracujícími. Kromě celoroční a specifické činnosti se velká část organizací sdružených v ČRD M věnuje i letní táborové činnosti. Proto se ČRD M ve spolupráci se společností KANTAR zaměřila na vnímání a spokojenost s letními tábory ze strany českých rodičů současných dětí do 18 let.

Letní tábory pro děti a mládež můžeme považovat za celospolečenský fenomén v České republice. Podle šetření KANTAR Lifestyle 2018 odvozujeme, že z celkové české populace 16–65 let se klasických letních táborů s nocováním ve stanu či týpí účastnilo 49 % Čechů. U táborů s nocováním v budovách to bylo 38 % a příměstských táborů se účastnilo 19 % celkové populace. Příměstských táborů se častěji účastnily dnešní děti oproti jejich rodičům a starším generacím.

Zajímalo nás ale také, jak vlastně současní rodiče letní tábory vnímají. Jinými slovy: jak jsou s nimi spokojeni, co je ovlivňuje při výběru tábora, jakou volnost mají jejich děti při výběru... Nebo také jak často děti na tábory jezdí, jak jsou tábory ekonomicky dostupné i proč rodiče své děti na tábory neposílají či jak rodiče hodnotí komunikaci ze strany organizátorů táborů. Rozhodli jsme se proto v roce 2019 realizovat samostatné šetření, které by nám pomohlo najít odpovědi na tyto otázky.

Doufáme, že předkládané výsledky pomohou nejen přinést nová a průkazná data o letní táborové činnosti v ČR a jejím vnímání ze strany rodičů, ale třeba dále inspirují i samotné organizátory letních táborů, ať již z řad členských organizací České rady dětí a mládeže, středisek volného času či dalších nekomerčních i komerčních organizátorů ke zlepšování jejich činnosti. Dobrou zprávou hned na začátek je, že letní tábory jsou rodiči vnímány velmi pozitivně, což nás vede k obecnému přesvědčení o vysoké kvalitě a dobře odváděné práci ze strany organizátorů táborů. Spokojené totiž byly i samotné děti, když jsme se jich ptali v loňském roce.

Náš zvláštní dík patří zejména těm, kteří tábory organizují a s dětmi pracují dobrovolně, tedy bez nároku na honorář a ve svém volném čase. Věříme, že tím přispívají k blahu celé naší společnosti a její soudržnosti a přejeme si, abych jejich úsilí a nasazení bylo společností také náležitě oceňováno a usnadňováno.

Základní zjištění z šetření „Rodiče a letní tábory 2019“

- Mezi rodiči převládá silná spokojenost s tábory, na které jejich děti jezdí. Více než 90 % rodičů je spokojeno s poskytnutými informacemi o táboře a jeho organizaci, stejně tak podle rodičů i děti vnímaly tábor kladně.
- Více než 80 % rodičů již v minulosti své dítě na tábor poslalo nebo tak plánuje učinit do budoucna. Podobné procento rodičů se zároveň v dětství letních táborů samo účastnilo. Z výzkumu však vyplývá, že se výjezdy dětí na tábory v rodině ne vždy generačně přenáší – i někteří rodiče, kteří zamlada na tábory nejezdili, na ně nyní děti posílají a naopak.
- Nejčastějším důvodem, proč dítě na tábor nejezdí, je jeho nezájem. Výzkum potvrzuje, že se dítě z velké části samo podílí na výběru tábora podle svých preferencí a není jen pasivním příjemcem rozhodnutí rodičů.
- Z šetření vyplývá, že nejčastějším typem tábora jsou pobytové tábory v chatkách a budovách na jeden až dva týdny. Pokud dítě jede za rok na více táborů, druhý bývá často příměstský.
- Tábory jsou navštěvovány v podobné míře ve všech ekonomických skupinách obyvatel – rodinný příjem nehraje zásadní roli. Pokud však rodiče na tábor dítě neposílají, častým uváděným důvodem jsou právě finance. To může poukazovat na nízkou informovanost rodičů ohledně možnosti získání příspěvků na tábory nebo jejich nedostupnost ve specifických případech.
- V souvislosti s výběráním táborů jsou zaznamenány dva typy rodičů – ti, kteří se při výběru zaměřují na technické a organizační zajištění tábora, a ti, kteří k výběru přistupují individuálně ve vztahu k dítěti.
- Názory na tábory se mezi rodiči, kteří děti na tábor posílají, a těmi, kteří je neposílají, výrazně neliší. Nepotvrzuje se tedy negativní postoj vůči táborům mezi rodiči, jejichž děti se táborů neúčastní.
- Nejčastěji si rodiče pamatují, že tábor, který jejich dítě/děti navštívily, pořádaly domy dětí a mládeže, dále skautské, turistické a pionýrské oddíly, případně školy. Na ostatní pořadatele si rodiče již po několika měsících konkrétně vzpomínají jen ve velmi omezené míře.
- Rodiče považují tábory za místo, kde by si měly děti od moderních technologií odpočinout. Paradoxně však často sami vyžadují kontakt s dětmi během pobytu právě i pomocí moderních technologií.
- Podle rodičů by také měly tábory sloužit k dalšímu osobnímu rozvoji jejich dětí, osamostatňování se apod.

Metodologie

Šetření bylo realizováno kvótním výběrem rodičů na online panelu (CAWI) společností KANTAR. Příprava dotazníku a zpracování sebraných dat byly provedeny Analytickým centrem České rady dětí a mládeže.

Hodnoty jsou v tomto výstupu zobrazovány jako bodové, nicméně je na místě upozornit, že i s velikostí výběru 1001 respondentů a za použití kvótního výběru je třeba počítat s možnou výběrovou chybou cca v řádu $\pm 3\%$, tedy s patřičným intervalem spolehlivosti kolem uvedených hodnot. Stejně tak upozorňujeme, že se jedná o kvótní výběr, tedy tento interval je orientační, vycházející z dlouhodobých studií spolehlivosti kvótních šetření, a není tak přesným matematickým vyjádřením výběrové chyby, jako je to možné u náhodných výběrů. Náhodný výběr nebyl realizován z finančních a legislativních důvodů, nicméně použitá metodologie odpovídá dobrým standardům šetření veřejného mínění v podmínkách České republiky.

Pokud jsou prezentována další zjištění, byla testována pomocí různých metod statistické významnosti, tedy jsou zobecnitelné na celou populaci českých rodičů dětí do 18 let.

Výběr respondentů

Velikost výběru: **1001 rodičů**, kteří mají celkem **2027 dětí** ve věku od 0 do 18 let (včetně).

Sběr dat probíhal v termínu **24. 1. až 11. 2. 2019**.

Respondenti:	
Ženy	50 %
Muži	50 %

Věkové kategorie rodičů:	
Do 35 let	21 %
36–45 let	53 %
45 a více let	26 %

Počet dětí:	
1 dítě	27 %
2 děti	50 %
3 a více dětí	23 %

Kraj:	
Hlavní město Praha	9 %
Středočeský kraj	13 %
Jihočeský kraj	6 %
Plzeňský kraj	5 %
Karlovarský kraj	2 %
Ústecký kraj	9 %
Liberecký kraj	4 %
Královéhradecký kraj	5 %
Pardubický kraj	5 %
Kraj Vysočina	5 %
Jihomoravský kraj	12 %
Olomoucký kraj	6 %
Zlínský kraj	5 %
Moravskoslezský kraj	14 %

Velikost místa bydliště:	
Méně než 5 000 obyvatel	39 %
Mezi 5 000 a 19 999 obyvateli	19 %
Mezi 20 000 a 90 000 obyvateli	18 %
Více jak 90 000 obyvatel	15 %
Praha	9 %

Nejvyšší ukončené vzdělání rodičů:	
Základní škola	8 %
Střední škola s výučním listem	39 %
Střední odborná škola s maturitou	34 %
Střední všeobecné gymnázium či lyceum	4 %
Vyšší odborná škola	2 %
Vysoká škola	13 %

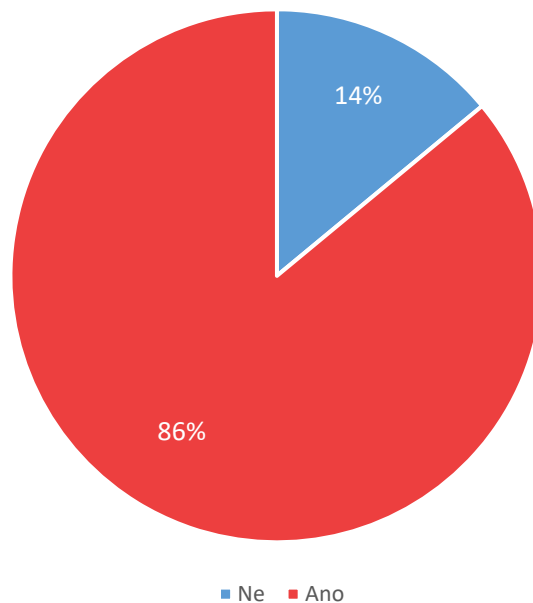
Ježdí děti na tábory?

14 % rodičů neposlalo a ani neplánuje poslat své dítě/děti na letní tábor. Oproti tomu 86 % tak již učinilo anebo to plánuje. 6 % rodičů zatím na tábor své dítě/děti neposlalo, ale plánuje to do budoucna.

Tzn. 80 % českých rodičů dětí ve věku do 18 let již své děti na tábor alespoň jednou poslalo (pozn. to neznamená, že 80 % dětí již na táboře bylo, neboť rodič mohl na tábor poslat zatím např. jen jedno své dítě, třeba to starší; zahrnuty jsou všechny aktivity, které se jako tábor prezentují, tedy i rodinné tábory).

82 % rodičů dětí do 18 let se také letního tábora účastnilo, když byli sami dětmi. 15 % rodičů dnešních dětí se někdy tábora také účastnilo jako táborový vedoucí.

Zúčastnilo se nebo pojede v budoucnosti alespoň jedno z Vašich dětí na letní tábor (včetně příměstských a rodinných táborů a akcí prezentujících se jako tábor; netýká se soustředění, letních škol a jinak nazvaných akcí)?

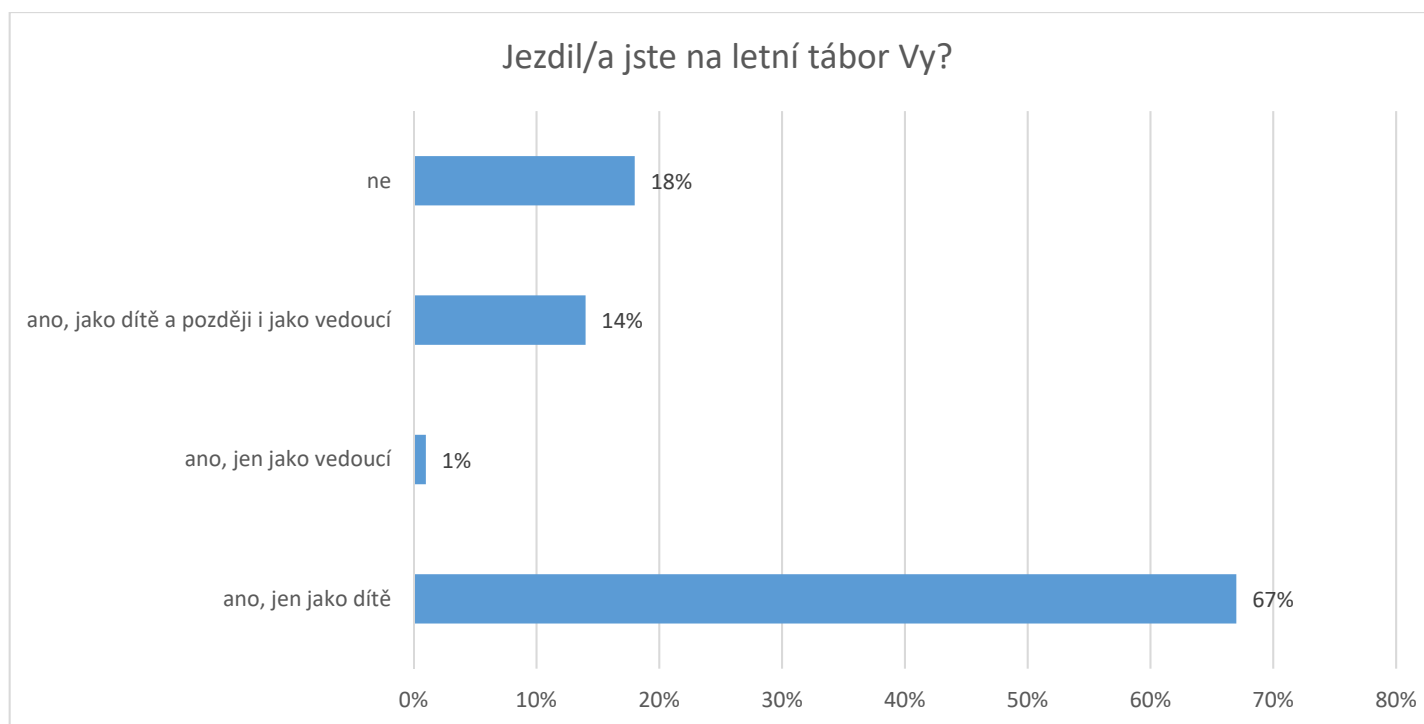
Z realizovaného výzkumu však vyplývá, že není souvislost mezi tím, jestli rodiče za svého mládí také navštěvovali tábory, a tím, jestli se i jejich dítě táborů účastní. Tedy i mezi rodiči, kteří jako děti na tábor nejezdili, je převaha těch, jejichž děti na tábor jezdí nebo to do budoucna plánují. Není zde patrný vliv tradice v rodině.

86 % rodičů, kteří na tábor dítě pošlou alespoň jednou v životě, také uvádí, že jejich děti se účastní pravidelných volnočasových aktivit v průběhu roku (jakéhokoliv charakteru).

Obecně platí, že u 16 % rodičů se jejich děti neúčastní pravidelných volnočasových aktivit v průběhu roku.

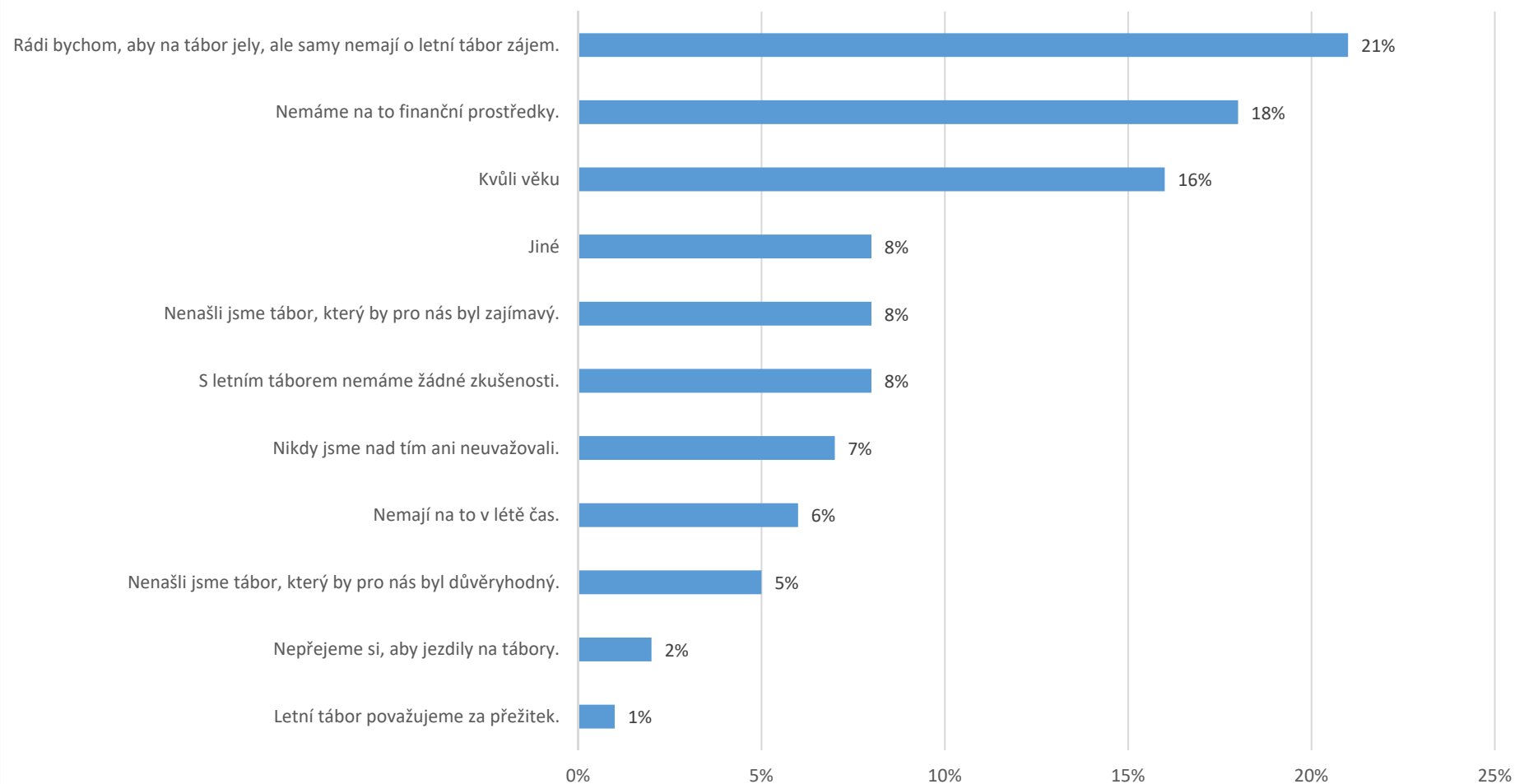
Pouze 14 % rodičů vyśle dítě na letní tábor, aniž by se jejich děti účastnily nějaké pravidelné volnočasové aktivity. Jen kolem 5 % rodičů nepošle své děti na letní tábor alespoň jednou v životě a ani je neposílá na pravidelnou volnočasovou aktivitu.

Více jak pětina rodičů, kteří neposílají děti na tábory, jako hlavní důvod zmiňuje, že o to jejich děti nemají zájem, byť oni sami by si přáli, aby jejich dítě na tábor jelo. Finanční důvody jsou poté s 18 % druhým nejčastějším důvodem.

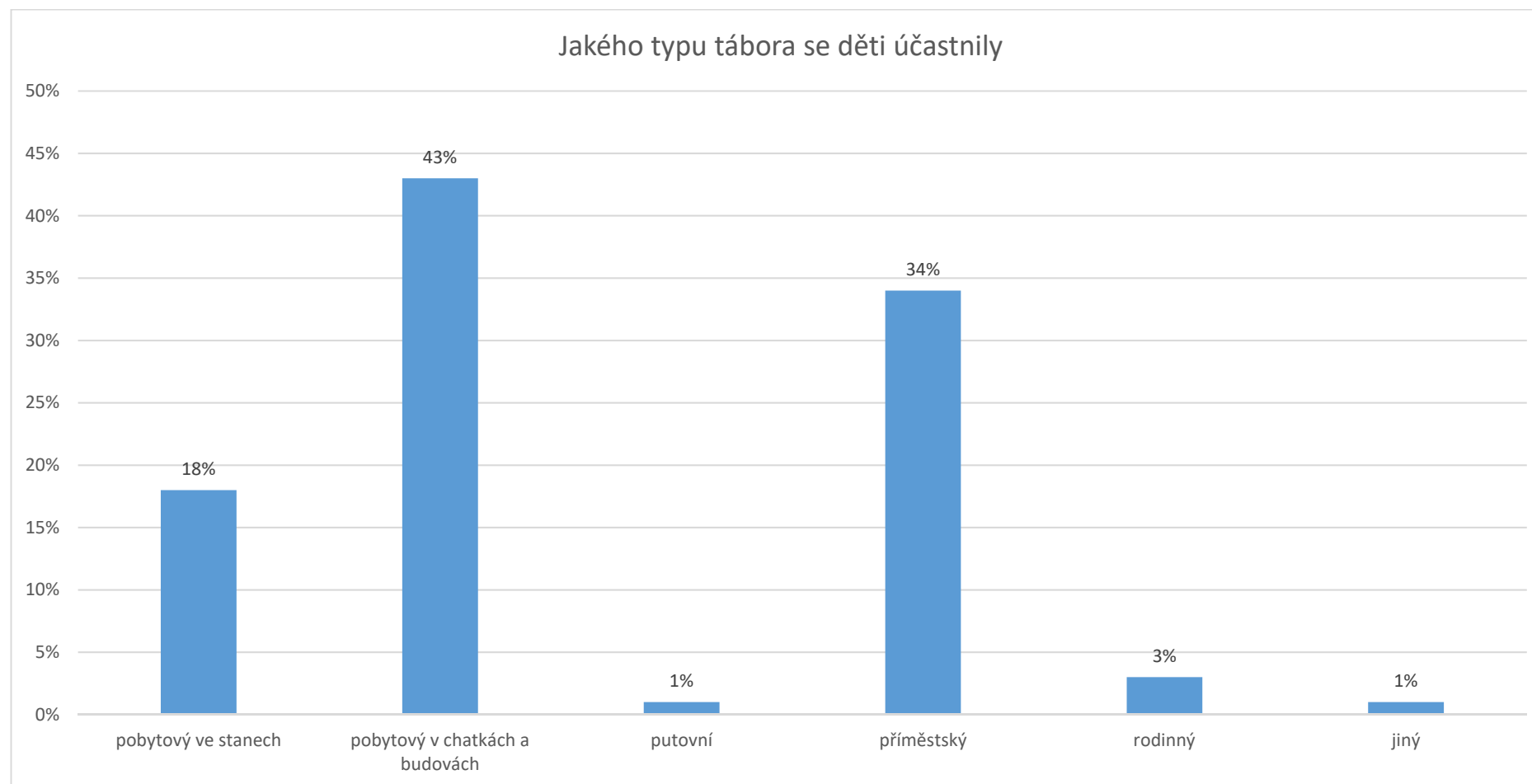
Uvedli jste, že Vaše dítě/děti na letní tábory nejezdí a ani to neplánujete. Proč?

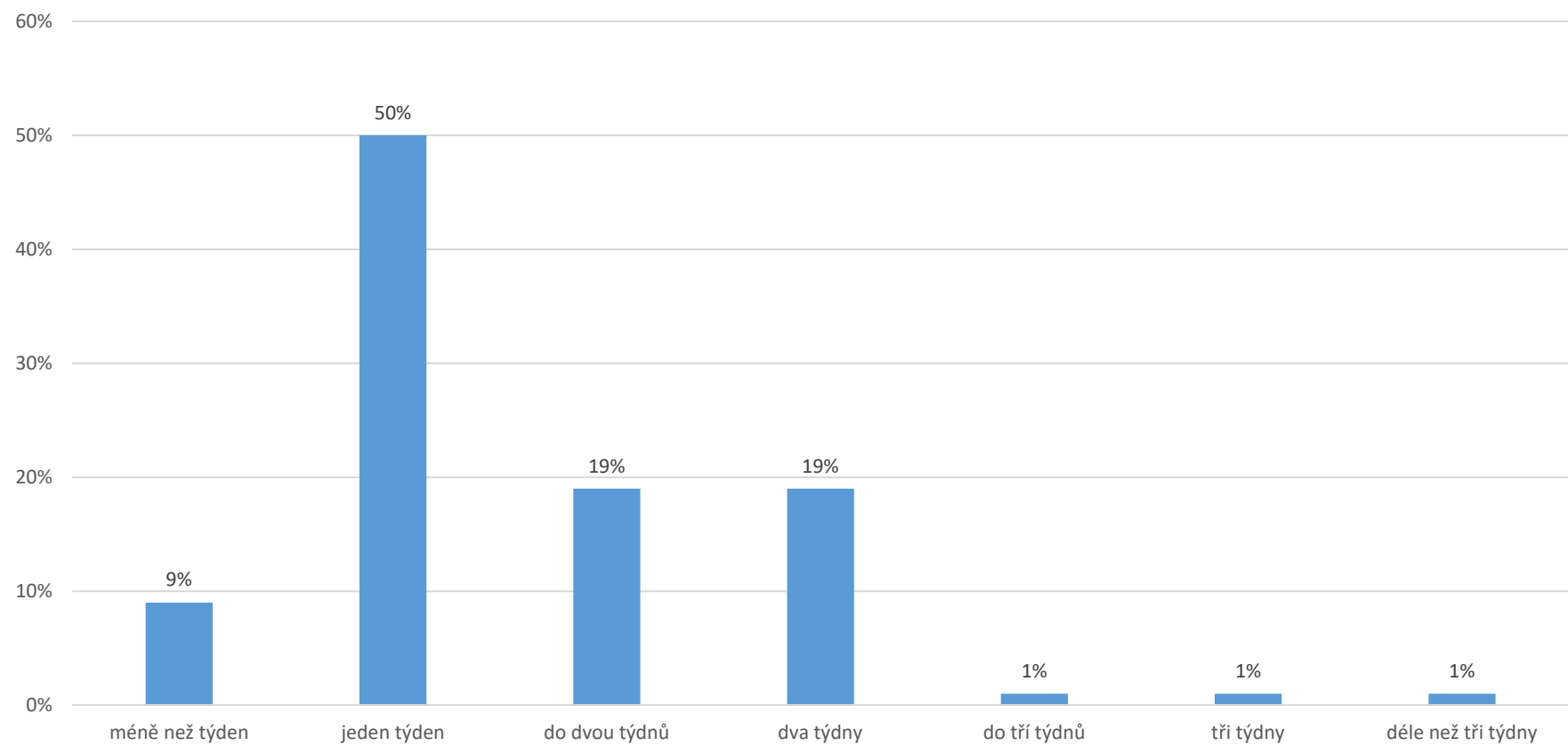
N = 144, rodiče, jejichž děti na tábore nebyly a ani to neplánují

Jaký tábor a na jak dlouho?

Z následujících grafů je patrné, že nejčastějším typem tábora jsou pobytové tábory v chatkách a budovách. Pokud dítě jede na více táborů během sezóny, dalším navštíveným je obvykle příměstský typ tábora. Nejčastěji jezdí děti na jedno- až dvoutýdenní tábory. Tato data se příliš nerůzní, pokud jde o výsledky v rodinách s více dětmi a o to, kolikátého tábora se děti účastní.

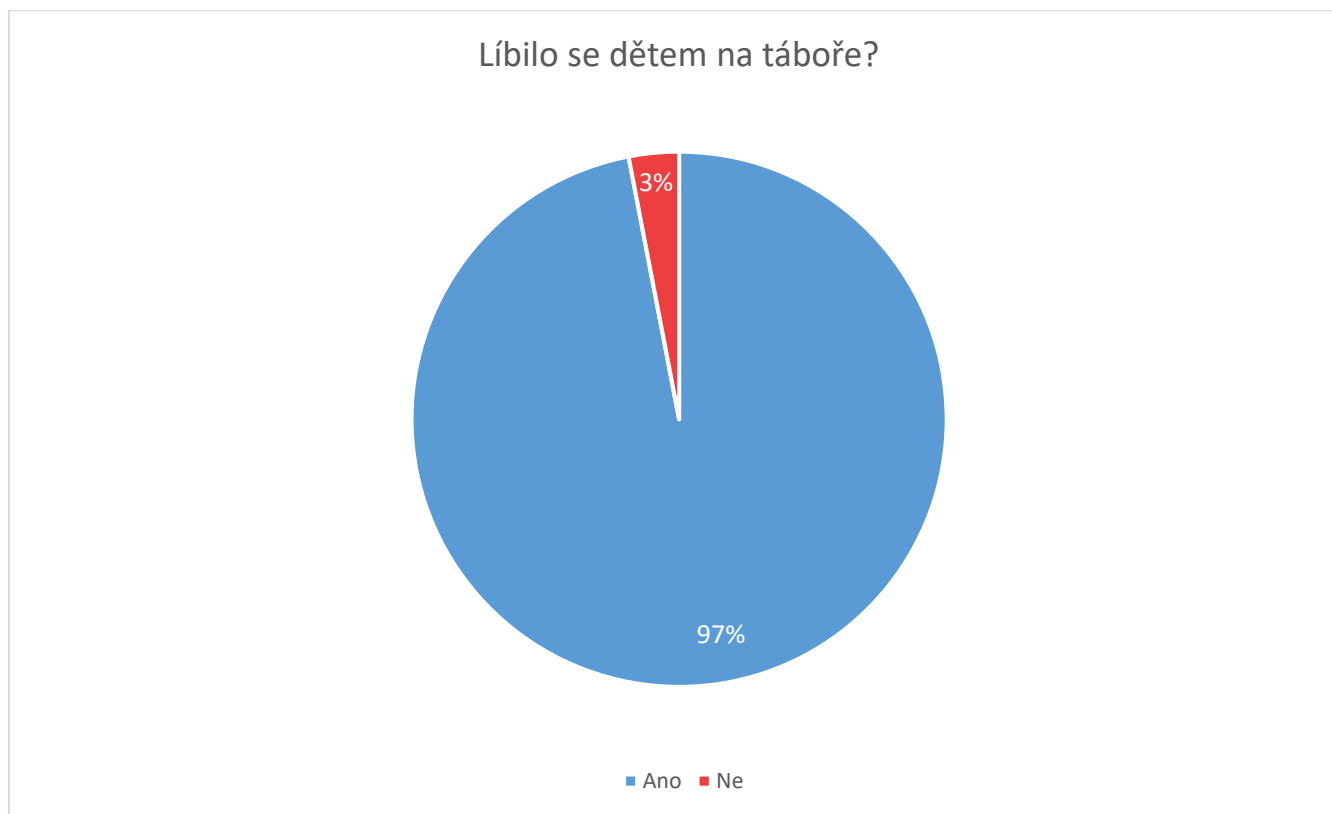

Jak dlouhý byl pobyt dítěte na táboře?

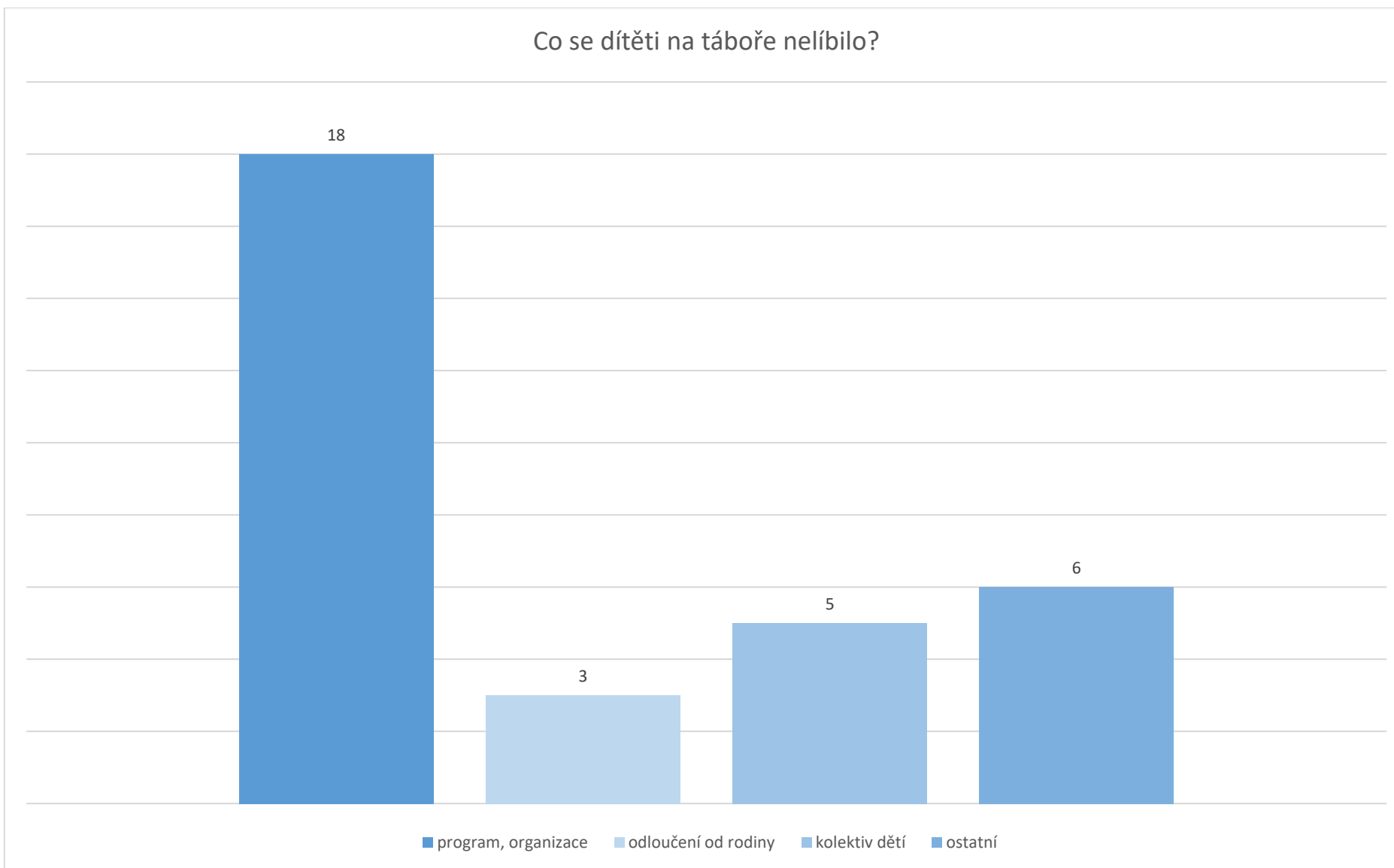
Spokojenost dětí s posledním táborem v roce 2018

Následující grafy se týkají spokojenosti dětí s táborem pohledem rodičů. Podle drtivé většiny rodičů (97 %) byly děti s táborem spokojeny. Pokud byly uvedeny nějaké výtky, týkaly se převážně programu a organizace táborových aktivit. Jako další důvody byly uváděny odloučení od rodiny nebo nezapadnutí do kolektivu dětí na táboře, které může souviset i s možnou šikanou na táboře nebo zvolením nevhodného tábora. Tento důvod k nespokojenosti byl však uveden pouze 5 rodiči, proto není signifikantní. U hodnocení těchto otázek je ale nutné brát v úvahu, že odpovědi nejsou uvedeny přímo účastníky tábora, tedy samotnými dětmi, ale zprostředkovaně rodiči, kteří čerpají pouze ze zjištění a dojmů od svých potomků a jsou tedy zkresleny vztahem dětí s rodiči.

N = 1122, počet táborů, kterých se děti rodičů účastnily v roce 2018

Co se dítěti na táboře nelíbilo?

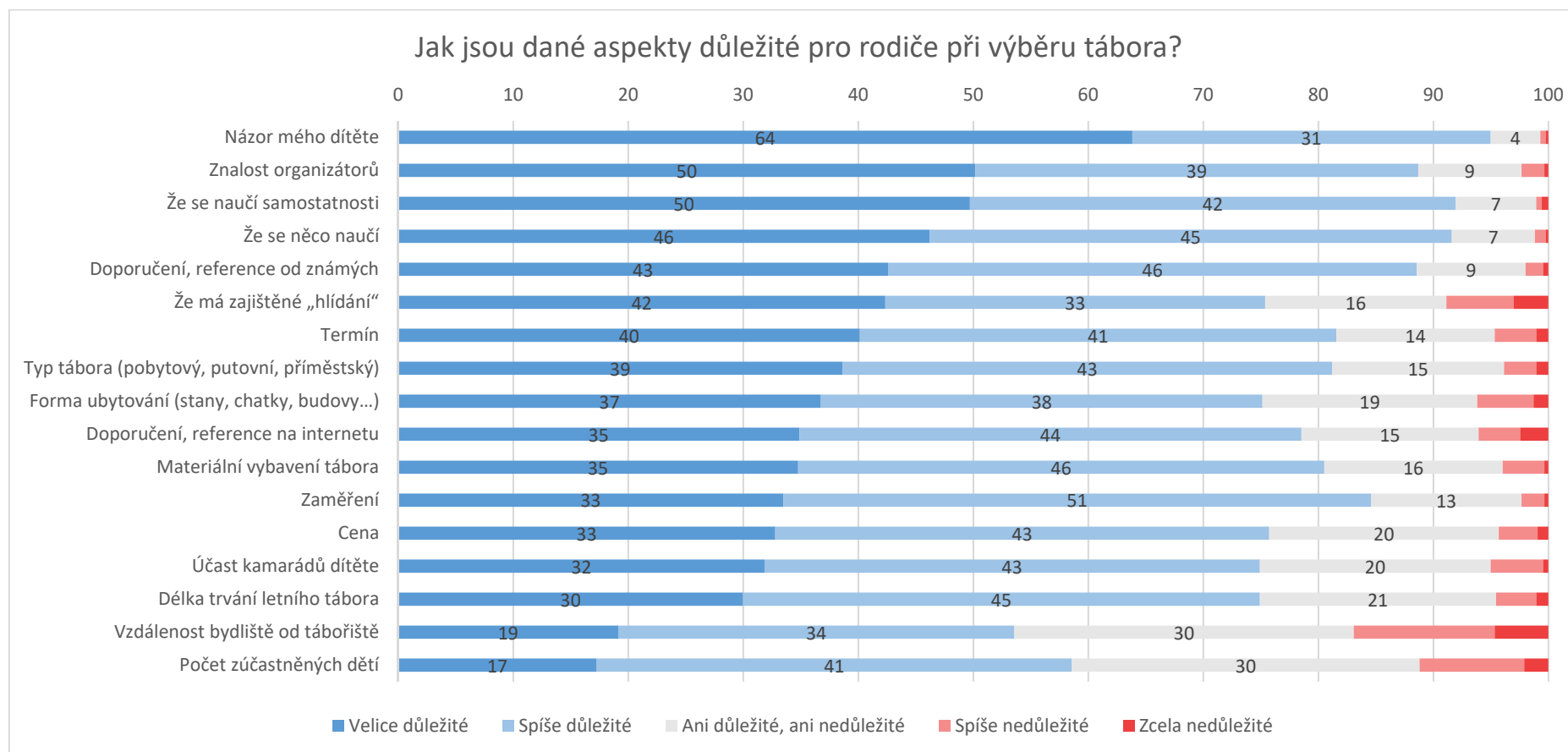
N = 32; v grafu jsou uvedeny absolutní hodnoty

Výběr letního tábora

Pro všechny otázky v následující části platí: N = 857, rodiče, jejichž děti jezdí na letní tábory (již se účastnili nebo účast plánují).

Hodnoty jsou uvedeny v procentech a zaokrouhlené na celá čísla.

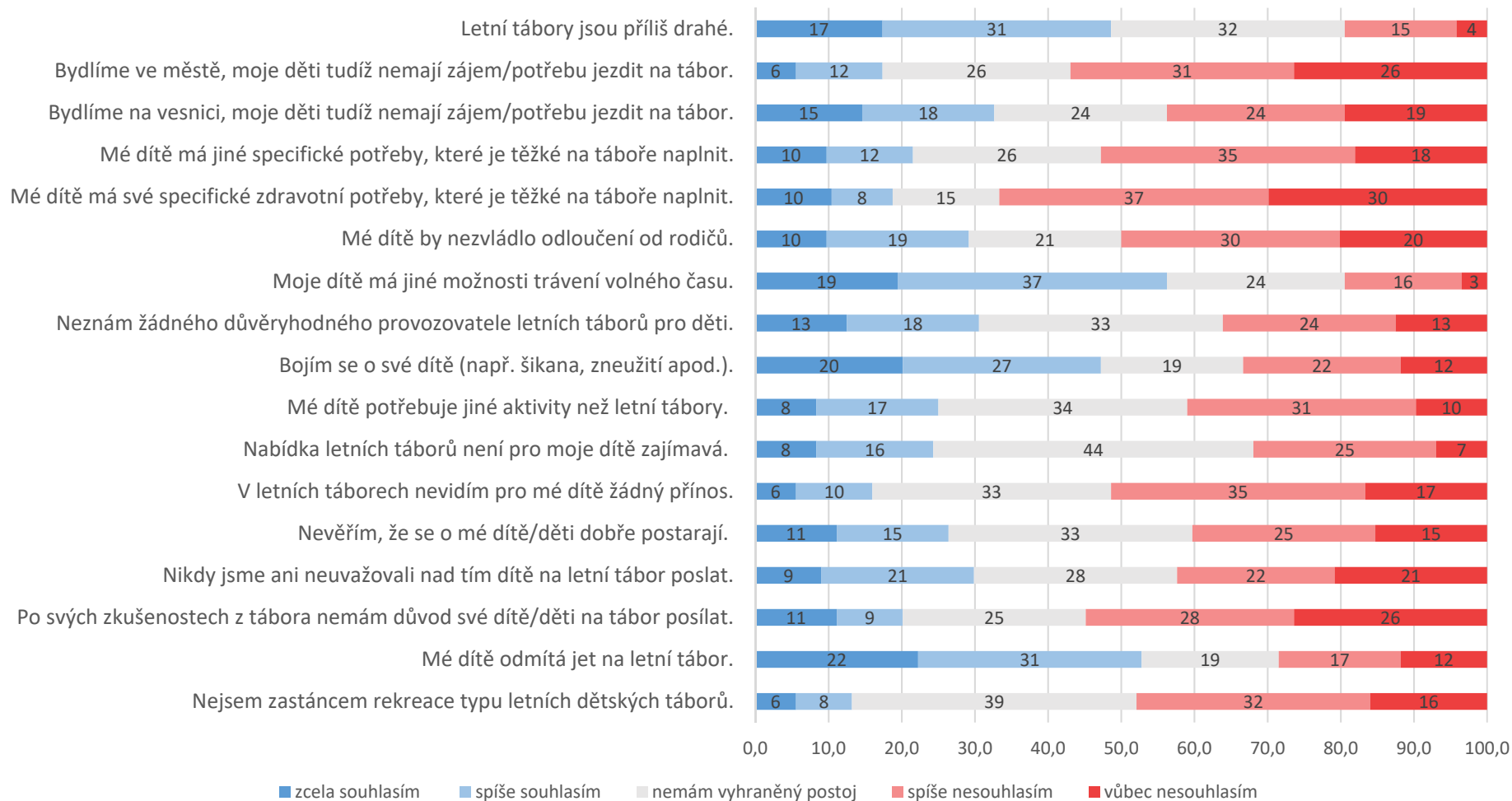
Aspekty důležité pro výběr tábora u rodičů

Dle výsledků je zřejmé, že dítě není při výběru tábora pouze pasivním příjemcem rozhodnutí rodičů, ale aktivně se do výběru zapojuje. Názor dítěte je dokonce považován za nejdůležitější při výběru. Jak ukazují další zjištění, nezáměr dítěte o tábor je také jedním z nejdůležitějších důvodů, proč na tábor nakonec nejede.

Analýzou je možné rodiče dle této sady otázek rozdělit na ty, kteří se při výběru zaměřují na technické zajištění tábora spojené s organizačními aspekty pobytu, a na ty, kteří při výběru dbají hlavně na přínos tábora pro dítě a jeho individualitu (pozn. faktorová analýza).

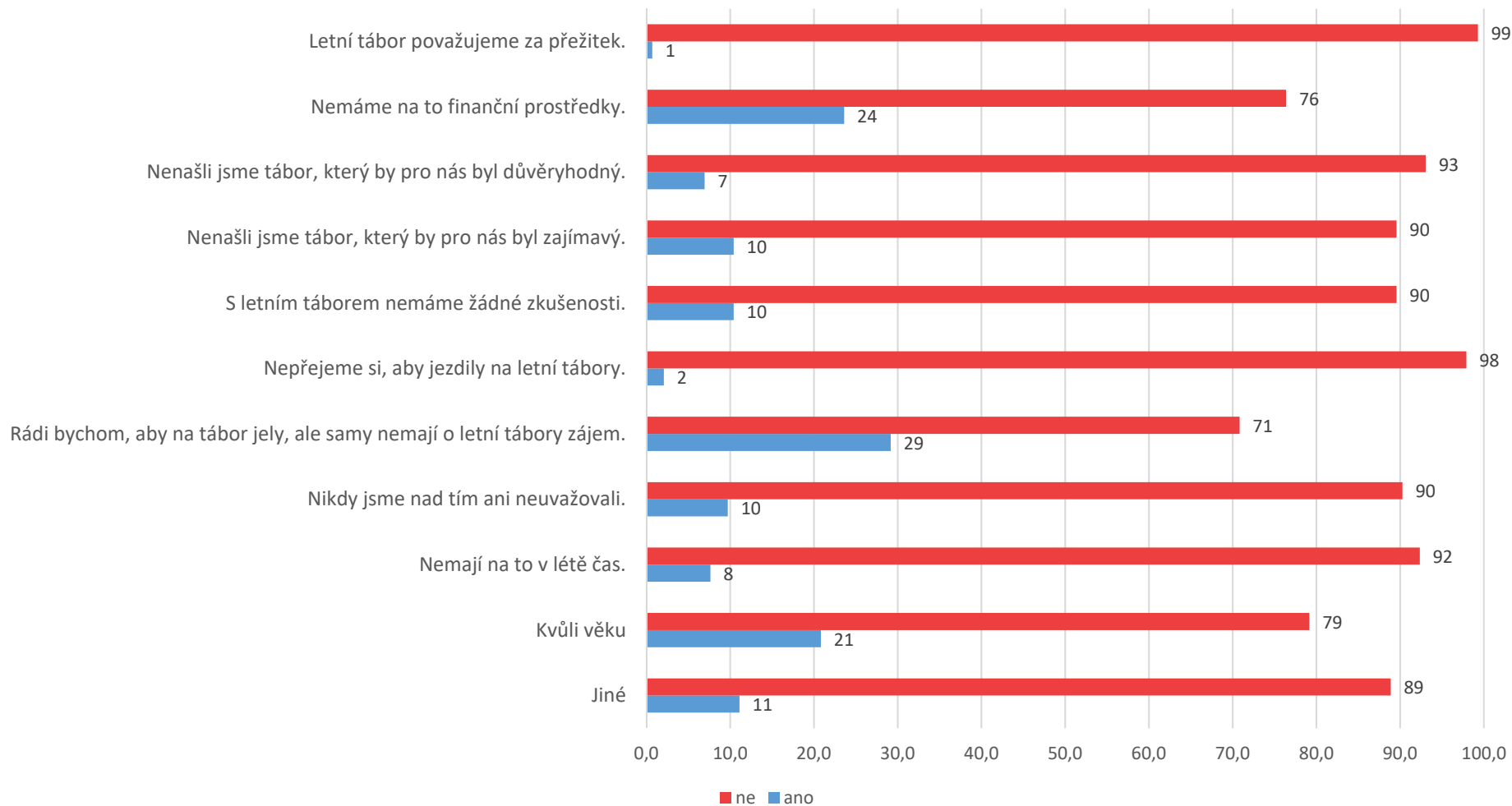
Do jaké míry se rodiče ztotožňují s následujícími výroky

Pokud rodiče svoje děti na tábor neposílají, mezi nejčastější důvody patří nezájem samotných dětí, dostupnost jiných možností trávení volného času s dítětem a také vysoká cena táborů.

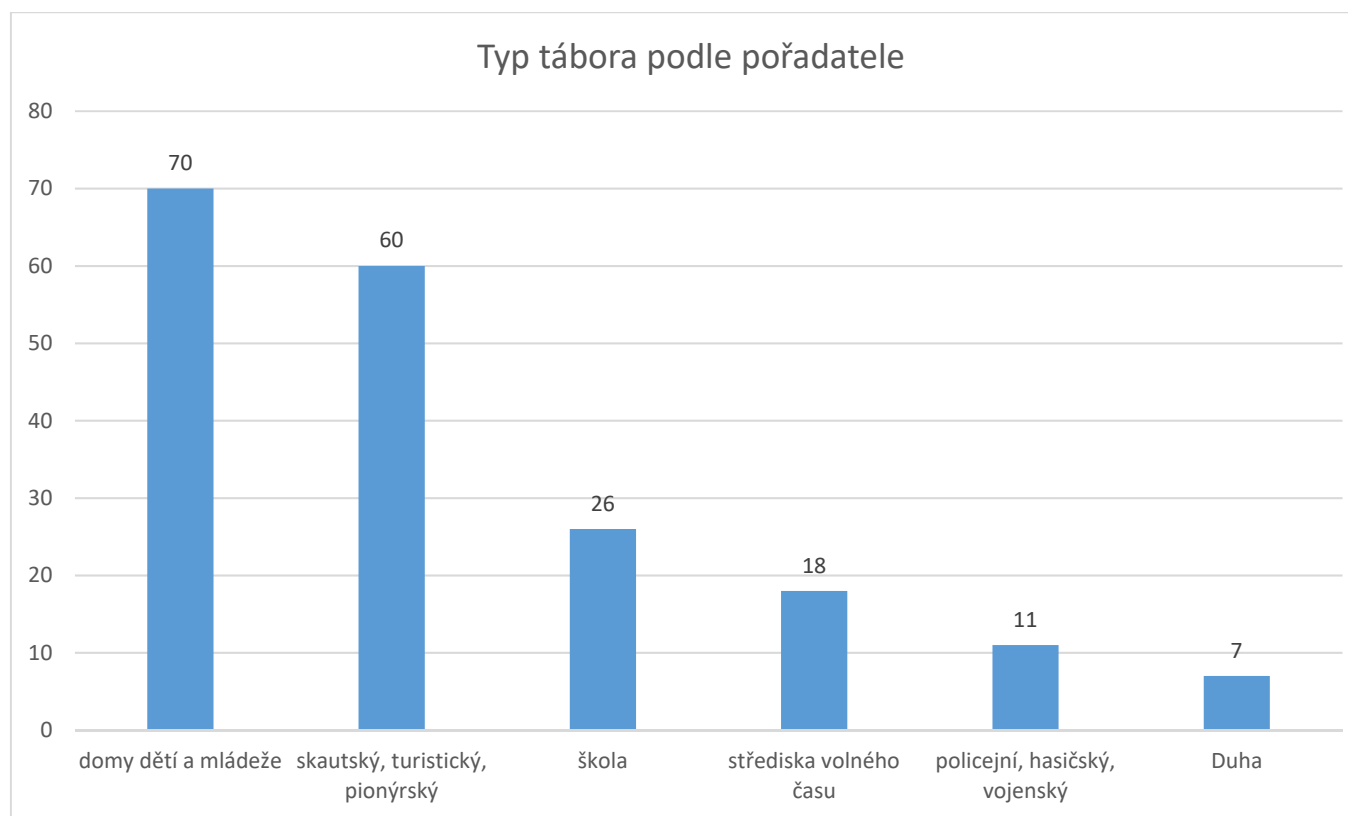

Uvedli jste, že Vaše dítě/děti na letní tábory nejedí a ani to neplánujete. Do jaké míry se ztotožňujete s následujícími výroky?

Pořadatelé tábora

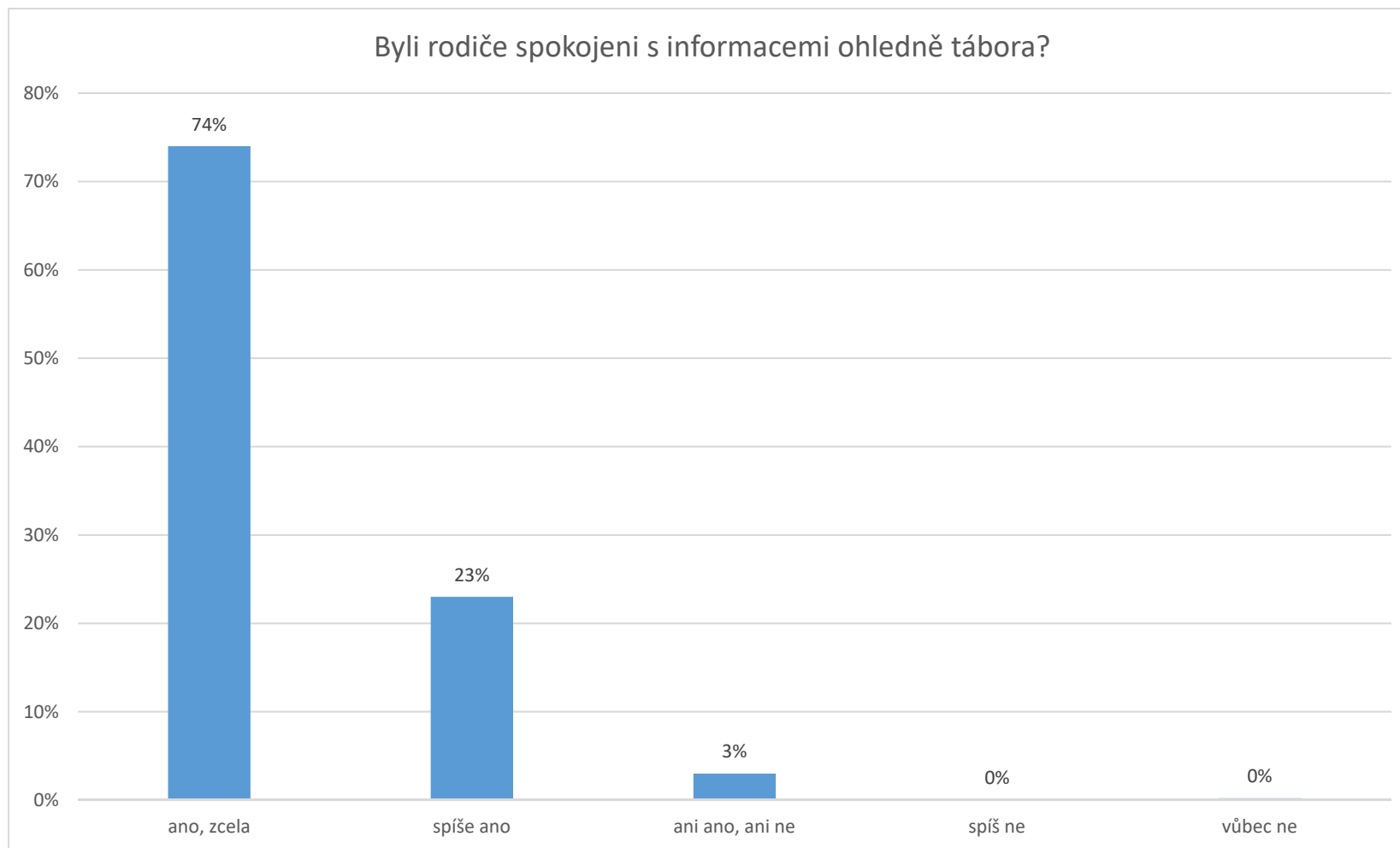
Bylo zjišťováno, jestli si rodiče pamatují jméno pořadatele tábora. Z N =1001 uvedlo 746 rodičů alespoň přibližná specifika pořadatele. Dle zjištění byly za nejčastější pořadatele uvedeny domy dětí a mládeže, skautské, turistické a pionýrské oddíly, případně školy. Dále se jednalo o střediska volného času, nebo policejní, hasičské a vojenské tábory. Konkrétní táboroví pořadatelé byli uváděni pouze v jednotkách, například organizace Duha, Eldorado, Elvíra nebo Agentura 7. Rodiče si často přesné jméno pořadatele nepamatují a ve svých odpovědích odkazují na táborové zaměření, tedy že se jednalo o umělecky, sportovně nebo jinak zaměřený tábor.

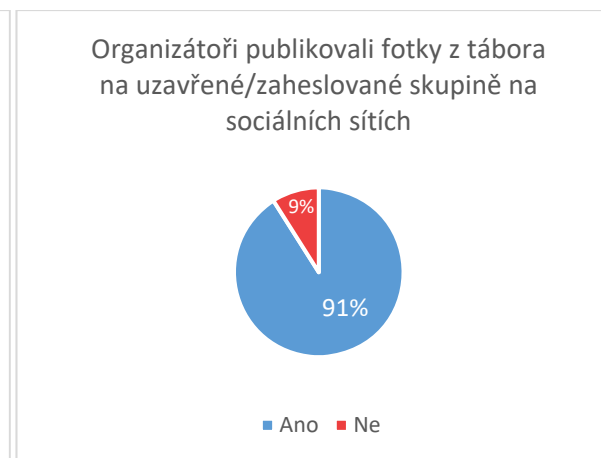
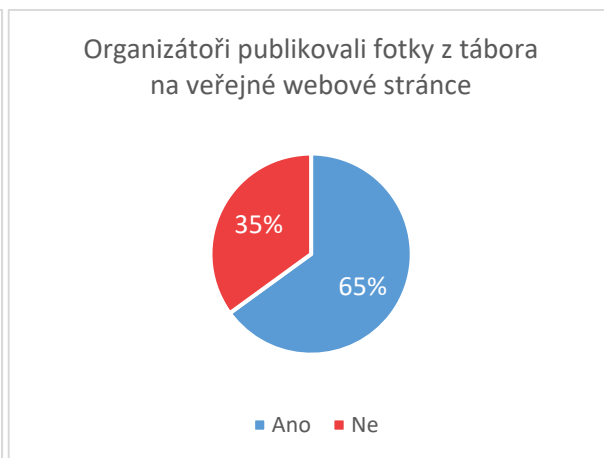
N = 192, rodiče, kteří uvedli konkrétní táborové pořadatele; v grafu jsou uvedeny absolutní hodnoty

Komunikace organizátorů tábora s rodiči a veřejností

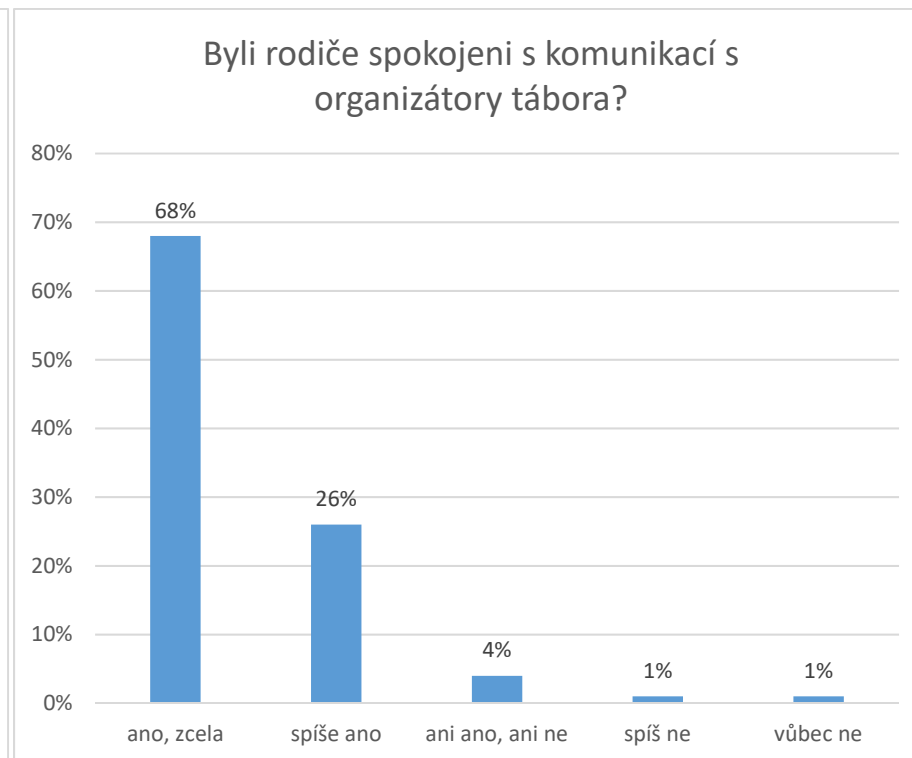
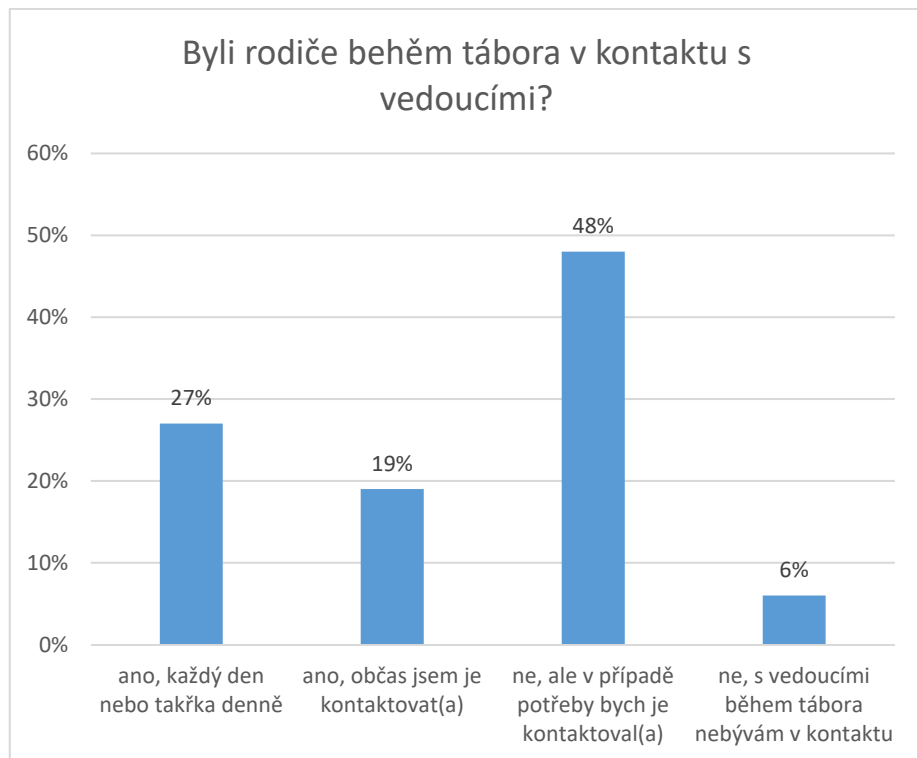
Dle zjištění je zřejmé, že spokojenost rodičů s táborem byla téměř stoprocentní. 96 % rodičů uvedlo, že byli zcela nebo spíše spokojeni s poskytnutými informacemi. Komunikace, organizace a celková spokojenost rodičů s tábory byly vysoké, výtky byly obecně minimální.

Většina rodičů (83 %) deklaruje, že organizátoři fotky z táborů nikde nepublikovali. Pokud ano, mezi nejčastější způsoby patří prostřednictvím veřejných nebo uzamčených webových stránek.

Rodiče během tábora byli v kontaktu s organizátory v rozdílné míře. Téměř polovina byla s organizátory alespoň v občasném kontaktu, skoro polovina však v kontaktu s rodiči nebyla vůbec, této možnosti by využili pouze v potřebě nouze. S komunikací byli rodiče v naprosté většině případů (96 %) spokojeni.

Co se týče informování o dění na táboře, rodiče uvádějí, že nejčastějším nástrojem využívaným pořadateli pro sdílení novinek z tábora byly sociální sítě. V podobné míře i prostřednictvím webových stránek tábora. Nejčastěji tedy organizátoři využívají nepřímého kontaktu s rodiči pomocí svých webů a stránek, které nemusejí být primárně určeny pro rodiče, kteří si chtějí kontrolovat děti, ale mohou sloužit i jako vlastní prezentace táborových aktivit (pokud se nejedná o uzavřenou stránku). Méně pak byly pak využívány i hromadné e-maily a hromadné SMS.

